

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: _____

Cím: *A 90 éves Lánchíd regénye*

Forrás: _____

Friss Újság

Osztályozás

Tárgy

624.2

Hely

Idő

"1849/1939"

Személy

Forrás: _____

1939 XI. 26.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A Lánchíd, Budapest büszkesége, a világ egyik legszebb hídja. Két hatalmas kőpillérre akasztva függ láncain és karesú, utánozhatatlan szépségű vonallal íveli át a Dunát. Amióta megépült, nem vőnült semmit, holott kilencven év mult el azóta és a forgalomnak való átadásától számítva most november 20-án lépett kilencvenegyedik évébe. 90 év nagy idő és ezalatt még egy híd is sok mindent megér, sok mindenki híreség megy át rajta. Még emléksznik, hogy gyerekkorunkban két krajcárt kellett hídpenznek leróni, ha Pestről Budára akartunk menni rajta, a régebbiek talán még arra is emlékeznek, hogy ezen a hídon hajtattott át a mostani windsori herceg nagyapja, a bolgár cár, Ferenc József, IV. Károly, Viktor Emanuel olasz királycsászár és mindannyiszor lobogódíszbe borították a Vár felé vezető grönnyörű hidat, amely hét év óta ünnepi alkalmakkor

villanykörték fényfüzérével esillog az éjszakában.

Ennek a most 90 éves jubileumát ünneplő hídnak regényes élet-

történetéből akarunk most néhány érdekes dolgot feljegyezni.

Az első cölöpverés

1839 szeptember 21-én verték le a Dunában a Lánchíd építéséhez szükséges első cölöpöt, de a híd csak tíz évvel később készült el teljesen: Amikor kész volt,

„új világcsodának“ nevezték

a hidat megalkotó Clark nevű két angol mérnök-testvér remekbe készült alkotását. Az a legenda fűződik a híd felavatásához, hogy Clark Ádám angol mérnök büszkén kérdezte meg az ünneplő tömeget, van-e valami kifogásuk a híd ellen, mert ha igen, úgy ó a vízbe öli magát. És ekkor egy eszmadiaiinas a hídfő oroszlanjára mutatva elkiáltotta magát, hogy

az oroszlanak nincs nyelve.

Erre a megjegyzésre a legenda szerint Clark csakugyan a Dunába vetette magát. Mondanunk sem kell, hogy mindebből egy szó sem volt igaz, de jellemző a híd népserűségére, hogy milyen hamar kitaláltak hozzá egy történetet.

Vetélkedés és torzszalkodás a hid körül

A Lánchíd megépítésének gondolata a legnagyobb magyarnak, gróf Széchenyi Istvánnak lángelméjében született meg, de husz év is eltelt, amíg a gondolatból valóságos híd lett. Már 1829-ben elkészült a Lánchíd vázlatos terve, amelyet akkor Bruner, a londoni Themse alatti alagút tervezője készített.

A nagy árvíz

megadta a végső lökést ahhoz, hogy komolyan gondoljanak az első állandó jellegű híd megépítésére. 1832-ben megalakult e célból a „Híd-Egyesület“. Gróf Széchenyi István gróf Andrássy György társaságában a hidak tanulmányozására Angliába utazott és ott ismerkedett meg Tierney W. Clarkkal, a neves angol hidépítővel.

Az első alapkövet 1842 augusztus 24-én helyezték le. Az építés nem ment simán, sok technikai bajjal is meg kellett küzdeni. Egyszer az emelőgépezet gyűrűje szakadt szét és sokan a vízbe estek.

Osztrák löporos hordó a hid alatt

A Lánchidat az 1848-as szabadságharc idején fenyegette a legnagyobb veszedelem. Amikor a magyar sereg hőiesen visszafoglalta 1849 május 20-án Buda várát, az osztrákok fel akarták robbantani a hidat. A budai hídfő környékét 200 horvát katonával megszállta Alnoch nevű osztrák ezredes és löporos hordókat helyeztetett el a láncok alá. Megparancsolta, hogy a katonák robbantsák fel a hidat.

A horvát katonák azonban nem merték engedelmessé válni a parancsoknak, mire

maga az osztrák ezredes dobta a kanócot a löporos hordóba,

amely hatalmas dörrenéssel felrobbant.

A hídnak nem történt komoly baja, de a robbanás a gyújtogató ezredeset megölte.

A hidat 1844 november 20-án adták át készen a forgalomnak. Haynau és Geringen osztrák bárók fényes kísérettel gyalog mentek át a hídon, amelynek bejárájánál Sina báró és Pest város tanácsa várta őket.

Miért kellett az alagut?

A híd építése hatmillió 575.842 forintba került. A láncok és egyéb vasszerkezetek súlya 23.500 mázsát nyomott, a hídépítés alapozásához pedig 7000 cölöpöt vertek le. Minden cölöpöt 400 ütással erősítették a folyam medrébe tíz méterről alázuhánzó ütőkossal. A Lánchíd hossza 375 méter 46 centiméter.

Alig adták át a hidat a forgalomnak, nyomban akció indult meg, hogy jóvátegyék az építkezési hibákat. Többek között azt, hogy a hidat nekivezették a Várhegynek. Ezt a hibát csak úgy tudták reparálni, hogy

alagutat fúrtak a Várhegybe,

amely 1856-ban nyílt meg és igen nagy hatással volt a híd forgalmára.

Ez a Lánchíd története, amelyhez hozzátehetjük, hogy az üngylikosok nem nagyon szeretik. És ez dícséretére legyen mondvá.